

Vlechtbulletin

VERENIGING VAN
VLECHTERS

September 2022

Nr. 72

Covent Garden markt in Londen rond 1900; manden zover het oog reikt

Colofon

Doelstelling: De vereniging behartigt de belangen van vlechters die met diverse materialen werken. Uitgangspunt is het behouden en bevorderen van ambachtelijk en vernieuwend vlechten in de breedste zin van het woord.

Ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Friesland onder nr. 01106099

Bestuur van de Vereniging Van Vlechters:

Voorzitter:	Vincent Struik,	06-51192767	<u>vpjstruik@gmail.com</u>
Secretariaat:	Hans Meuleman	06-45287171	<u>hijmeuleman1958@gmail.com</u>
Penningmeester:	José Schilder,	072-5038123	<u>demythe@mandenmakerij.nl</u>

Overige bestuursleden: Laura Minderhoud, Jeanny Bouwen en Ruud Aalbers.

Het lidmaatschap van de Vereniging van Vlechters staat open voor iedereen met belangstelling voor vlechten. De contributie wordt jaarlijks vóór 1 februari voldaan en bedraagt € 25,- (vanaf 1 januari 2023 € 35,-). Nieuwe leden betalen naar rato van het resterende jaar. Bij voorkeur via een automatische overschrijving op bankrekening:

IBAN: NL 81 RABO 038 38 37 200 t.n.v. Vereniging van Vlechters
Leden buitenland: IBAN nummer: NL 81 RABO 038 38 37 200 BIC code:
RABONL2U

Opzegging en wijzigingen van het lidmaatschap doorgeven bij:
de ledenadministratie: Gerrie Mateussen, tel: 040-2450519
of email: j.mateussen1@chello.nl

Opzegging gaat in per 1-1 van het eerstvolgende jaar.

Als kleine vereniging met weinig middelen stellen wij donaties zeer op prijs.

Logo van de vereniging kan door leden opgevraagd worden bij het secretariaat.

Bulletinredactie: Ellen Meuleman, 06-11081156 alchemilla@live.nl

Vormgeving omslag: Mathijs Langenhuizen www.mathijslangenhuizen.nl

Foto voorkant: onbekende maker. Foto achterkant: Rien Stuijts.

Advertenties worden overzichtelijk bij elkaar geplaatst. Kosten: 1/4 pagina € 15,-, 1/2 pagina €30,- en 1 pagina € 60,- Bij plaatsing in vier opeenvolgende nummers 10% korting.

Het Vlechtbulletin ISSN: 1574-5740 - achttiende jaargang: 2022

Uitgave Vereniging van Vlechters. Verschijnt 4 maal per jaar

Oplage 270 - losse nummers € 3,50 exclusief verzendkosten

Extra exemplaren voor cursusleiders € 3,00 exclusief verzendkosten

Het volgende nummer verschijnt in december 2022. Kopij inleveren voor 15-11-2022
Website: www.vlechters.nl

Inhoudsopgave

Van de redactie	Ellen Meuleman	Pag. 4
Van het bestuur	Vincent Struik	Pag. 4
Uitnodiging voor de najaarsdag	Vincent Struik	Pag. 5
De stoel van Vincent van Gogh	Rien Stuijts	Pag. 8
De busse	Corry Hansen	Pag.11
Ambachtsvrouw in de kijker	Lieve Lieckens	Pag 14
Vlechten met Oekraïense kinderen	Jac de Cock	Pag.16
Het Netwerk, Fabrique Magnifique	Jos van Aarle, Ellen Meuleman	Pag.18
Boekbespreking: Pine Needle Basketry	Ellen Meuleman	Pag.20
Een mandje van dennennaalden	Ellen Meuleman	Pag.22
Wie kent de gevlochten rolstoel?	Jos Smits, Ellen Meuleman	Pag.23
Kennis maken met het KIEN	Laura Minderhoud	Pag.24
Oproepje	Barbara Malhler	Pag.26
Activiteitenkalender	Redactie	Pag.26
Cursusleiders		Pag.27

Van de redactie

Ellen Meuleman

De lange, hete zomer is voorbij en de herfst staat voor de deur. Tijd om te oogsten, verzamelen en nieuwe ideeën op de doen. In dit bulletin vind je verhalen over ervaringen van de afgelopen zomer, maar ook nieuwe inspiratie om mee aan de slag te gaan. Corry Hansen geeft een beschrijving van het vlechten van een traditionele bussel, waarvan er honderdduizenden in omloop moeten zijn geweest. Mooi, om dat erfgoed in ere te houden en zo'n traditionele mand eens na te vlechten (of een variant erop). Het boekje over vlechten met dennennaalden laat dan weer een

hedendaagse invulling zien van de traditionele bijenkorf techniek, ook coiling genoemd. Met toevoeging van kleuren en kleine accessoires krijgen de voorwerpen een moderne twist. Wie kan er wat meer vertellen over de gevlochten rolstoel.? De redactie houdt zich aanbevolen voor aanwijzingen. Nu we het daar toch over hebben: kom je activiteiten, tentoonstellingen, markten etc. tegen, die over vlechten gaan; aarzel niet om ze door te geven. We plaatsen het graag in het bulletin.

Veel leesplezier.

Van het bestuur

Vincent Struik

Nu de dagen weer korter worden en de herfst met haar prachtige kleuren in aantocht is, verschijnt ook dit kleurrijke najaars-bulletin. Vol met inspiratie, informatie en mooie foto's, het doet mij altijd plezier als hij weer op de mat ligt. Voor mij is de herfst een teken dat het werk in de moestuin er bijna op zit en ik weer meer tijd over heb om te vlechten. Een mooie aftrap voor 'mijn' nieuwe vlechtseizoen is de najaarsdag van onze vereniging, die we dit jaar in het Overijsselse Zwartsluis gaan houden. Het bestuur heeft haar best gedaan om een gevarieerd programma op te stellen waarin we gezellig met elkaar kunnen bijpraten en ook nog wat kunnen leren over mattenkloppers, borstels enkoffie! Vergeet niet jezelf op te geven bij de penningmeester in verband met de voorbereidingen.

Het bestuur heeft in haar nieuwe samenstelling de taken verdeeld en een aantal onderwerpen hoog op de agenda gezet. Denk daarbij aan de AVG en de (on)mogelijkheden die deze wet met zich meebrengt, ons culturele erfgoed en het verder afmaken van de nieuwe website. Vooral voor dit laatste onderdeel kunnen we nog wel wat extra hulp gebruiken. Dus als er leden zijn die het leuk lijkt om mee te werken aan het vullen van onze nieuwe website en mee te denken met de ontwikkeling daarvan: neem gerust contact op met een bestuurslid, je wordt met open armen ontvangen!

Uitnodiging voor de najaarsdag op 8 oktober 2022 Vincent Struik

Op 8 oktober van dit jaar houden we onze najaarsdag in het Overijsselse Zwartsluis. Hiervoor hebben we op vrijdag 9 september een nieuwsbrief verstuurd om iedereen op de hoogte te brengen.

Zwartsluis is een pittoresk dorp langs de voormalige Zuiderzeekust. Aan het eind van de veertiende eeuw wordt Zwartsluis voor het eerst genoemd in een rechterlijk document. Het ging om een stuk land dat gelegen was bij 'der Swarten Sluys'. Dankzij haar ligging aan het Meppelerdiep, het Zwarte Water en een rechtstreekse verbinding naar het Overijsselse en Friese merengebied

Vanwege de grote bedrijvigheid vonden verschillende ambachten hun thuis in Zwartsluis. Zo was er naast de fabriek van Koninklijke Buisman en de mattenklopperfabriek van de familie De Graaf ook een ouderwetse Tagrijn (scheepsbevoorradingswinkel) met ambachtelijk gebreide kurkenzakken.

Erg mooi was ook de borstelmakerij van de firma Maandag, waar ambachtelijk authentieke borstels van varkenshaar werden gemaakt zoals bokkenpoten en duurzame scheerkwasten.

Lang vervlogen tijden van Zwartsluis herleven in museum Sluispoort waar wij vanaf 10.00 uur welkom zijn onder het genot van een kopje koffie of thee met een Sluizenaartje, hét lokale gebakje. Daarna kunnen we kiezen uit verschillende activiteiten:

wordt Zwartsluis ook wel de poort naar het noorden genoemd.

Miljarden turven werden via de haven van Zwartsluis verscheept waardoor ook de scheepvaartindustrie hier tot grote bloei kwam. Door de turfwinning ontstonden in de zeventiende eeuw moerasgebieden zoals de Weerribben en de Wieden.

Nu zijn dat één van de belangrijkste en mooiste laagveennatuurgebieden van West-Europa.

Een rondleiding door museum Sluuspoot over de oude mattenklopper- en borstelfabriek en de geschiedenis van Zwartsluis onder leiding van ervaren gids en verteller Roel

Bezoek aan de Buisman-tentoonstelling, over koffie en gebrande suiker, op een paar minuten rijden met de auto vanaf museum Sluuspoot,

onder leiding van privéverzamelaar Freek

Een rondvaart met 'Sluuspoot 1' langs de Turfeilanden in de binnenhaven van Zwartsluis

Een wandeling maken langs de sluisen van Zwartsluis

Tussen de middag wordt er gezorgd

voor een lekkere lunch zodat we weer energie hebben om in de middag kleine mattenkloppers van pitriet te maken onder leiding van Jozef Wiegers. Ook proberen we een borstelmaker een demonstratie te laten geven over het maken van borstels.

Na de lunch worden de rondleidingen en activiteiten van het ochtendprogramma nogmaals aangeboden.

Dus wanneer je 's ochtends de Buisman tentoonstelling hebt gemist, dan kun je deze in de middag nogmaals volgen.

Daarnaast heeft Museum Sluispoort ons gevraagd of er een aantal vlechters is die hun vlechtkennis willen demonstreren voor bezoekers van het museum en voor bewoners van Zwartsluis.

Het lijkt ons erg leuk om aan dit verzoek gehoor te geven en ons vlechtambacht, in de breedste zin van het woord, te demonstreren. Er is ruimte voor ongeveer 6 á 7 vlechters. Leden die dit leuk lijkt kunnen zich opgeven vóór 3 oktober bij Vincent Struik via het emailadres dat voorin het bulletin staat.

Rond 16.00 uur sluiten we deze gezellige dag af met een hapje en een drankje.

De eigen bijdrage voor de ledendag bedraagt € 15,- per persoon. Dit bedrag, met opgave van uw lidmaatschapsnummer en aantal deelnemers graag vóór maandag 26

september overmaken op bankrekening IBAN: NL81 RABO 0383 8372 00 t.n.v. Vereniging van Vlechters.

In verband met de catering is het belangrijk dat u zich van te voren opgeeft voor de ledendag. Het adres van museum Sluispoort: Handelskade 25, 8064 DV, Zwartsluis

Bij het museum is weinig parkeergelegenheid, maar iets verderop aan de Havendijk is voldoende ruimte. Daarom willen we jullie vragen aan de Havendijk in Zwartsluis de auto's te

Graag tot zaterdag 8 oktober in Zwartsluis, we hopen weer veel van onze leden te mogen ontmoeten! Dieetwensen voor de lunch kunnen worden doorgegeven aan Vincent Struik via vpjstruik@gmail.com

De stoel van Vincent van Gogh

Rien Stuijts

Een van de bekendste schilders ter wereld is geboren in Zundert. Op zijn geboortegrond staat nu het van Gogh huis, een museum ingericht over het leven van de schilder. Dit is een permanente tentoonstelling.

Daarnaast hebben ze ook nog een ruimte voor wisselende exposities en momenteel zijn daar voorwerpen te zien die door Vincent afgebeeld zijn op diverse schilderijen. Op twee schilderijen zitten de geportretteerden in een stoel van wilgenteen. Het gaat om het portret van een postbode, Joseph Roulin (foto rechts) en het portret van een Provençaals meisje, Mousmé (foto onder).

Deze originele stoel staat in het depot van het van Gogh-museum in Amsterdam.

Waarschijnlijk is het origineel gemaakt door rondtrekkende zigeuners waarvan van Gogh ook wel eens een schilderij heeft gemaakt in Zuid Frankrijk.

Begin jaren 50 van de vorige eeuw is de stoel ook enkele maanden zoek geweest tijdens het transport van de ene tentoonstelling naar een tentoonstelling in Essen Duitsland. Vermoedelijk wist de transporteur niet waar hij mee onderweg was en werd de stoel teruggevonden in een loods ergens aan de Frans-Duitse grens.

Het van Gogh-huis heeft getracht om de stoel in bruikleen te krijgen voor deze expositie, maar men vond de stoel te fragiel om hem te vervoeren.

Ron Dirven (directeur van Gogh-huis Zundert) benaderde mij met de vraag of ik kans zag een replica ervan te maken.

In eerste instantie wilde ik dit niet doen omdat we een fietstocht naar Rome in de planning hadden en geen tijd ervoor vrij konden maken na deze tocht. Ik heb hem dan ook doorverwezen naar enkele leden van de Vereniging van Vlechters. Maar deze verwezen hem weer door naar mij!

Omdat ik het museum een warm hart toedraag heb ik dan toch maar besloten de opdracht te aanvaarden. Dus 2 mei met Ron, mijn vrouw Corrie, fototoestel, rolmeter en schuifmaat richting Amsterdam.

3 mei naar Nico Burggraaf om materiaal en 4 mei naar Rome !

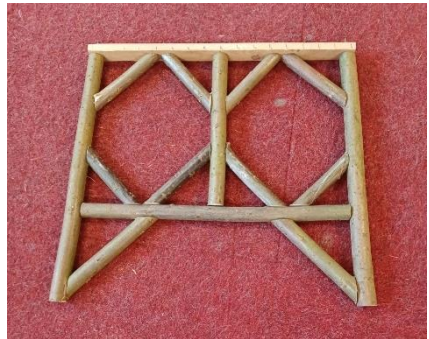
Eind mei terug en meteen aan de slag.

Mallen gemaakt om de tenen van rug en armleuningen in te kunnen buigen en laten drogen zodat er niet al te veel spanning op zou komen.

Ik had dus totaal geen ervaring met het materiaal om er een stoel van te kunnen maken. Wel schuttingen vlechten, maar dit is uiteraard totaal iets anders.

De tijd begon te dringen en begin juli heb ik twee basisframes gemaakt die er al enigszins uitzagen als een stoel.

Ze bleken wel erg klein van formaat. Dat was eigenlijk ook wel logisch want de mensen waren 150 jaar geleden ook een stuk kleiner.

Half juli moest het dan maar gebeuren. De tenen van de rugleuning aanbrengen lukte nog wel. De diameter van de bocht van de rug bleek aardig te kloppen. Echter de tenen van de armleuning bleken een tweede bocht te moeten maken.

Dat was ik vergeten! Paniek dus, in mijn werkplaats. Wat nu? Gelukkig had ik in de mal voor het buigen, enkele tenen extra gelegd maar die waren uiteraard te droog voor de tweede bocht. Ergens moest er in een hoekje of op zolder van mijn werkplaats een dompelaar liggen van 3000 watt. En die functioneerde gelukkig nog ook. Dus het water maar verwarmen om er zo voor te zorgen dat ook het laatste stuk ook te kunnen buigen. En uiteindelijk, slechts enkele dagen voor de opening van de expositie, was de twijg buigzaam genoeg. Dit tot mijn grote opluchting!

De replica is niet helemaal identiek aan het origineel maar daar is het ook een replica voor. Zo is bijna alles aan het origineel gespijkerd en zijn te lange spijkers terug krom geslagen. Er is ook kleurverschil tussen de dikste delen (bleeslatten) en het een-jarig

hout. Wellicht verschillende soorten wilg ? Of komt het gewoon door de dikte van het hout ?

Omdat mijn twijgen van de rugleuning en armleuningen al wat ingedroogd waren achtte ik het verstandiger om deze met wikkelband vast te zetten i.p.v. te spijkeren.

De zitting zelf is gemaakt van stroken dun hout uit bodems van fruitkistjes. Deze heb ik vooraf in stroken gesneden, gewaterd en kruislings gevlochten tot zitgedeelte. De stroken zijn gebeitst en het geheel wordt ondersteund door een triplex plaatje.

Het Vincent van Gogh Huis presenteert van 30 juli t/m 30 oktober 2022 de tentoonstelling 'Dichter bij Vincent; alledaagse voorwerpen in het werk van Vincent van Gogh'. De tentoonstelling is gebaseerd op onderzoek van kunsthistoricus Alexandra van Dongen naar de voorwerpen die Van Gogh heeft afgebeeld op zijn schilderijen.

Ik begin deze beschrijving met nog een afbeelding van de centrale markt in Londen, waar heel veel groente en fruit verhandeld werd. Rechtsvoor en op de achtergrond zijn stapels bussels te zien. Deze manden werden verhandeld, waarbij het fruit in de mand werd verkocht én verstuurd.

Toen ik in 2000 op een vlechtcursus vroeg of ik de bussel zou kunnen maken, vroeg onze leraar Arie van het Hoog, wat voor wilgensoort wij misschien in het ZZM hadden staan. Hij had zelf op dat moment niet een geschikte houtsoort staan voor de bussel.

Het moest zware teen zijn, geschild en liefst licht in gewicht. De Duitse Dot werd er in het verleden veel voor gebruikt. Maar de geschilde Katwilg van 2 mtr. en tussen de 7 en 10 mm. dik die wij toevallig net hadden geschild was ook goed volgens hem. Dus we konden aan de slag.

Ik heb tijdens de cursus twee gemaakt, een met de Hollandse eer en een gemat. Deze technieken werden allebei gebruikt in de bussel.

Materiaal bussel:

Geschilde teen van een wilgensoort.
5 stekken van 40 cm. 9,5 á 10 mm. Ø
Doorlegger en bijsteker, 1.80 mtr. en 8 en 7 mm. Ø
Bodem inslag: lengte 1.60 mtr, en 7 mm. Ø
22 staken lengte 1.80 mtr. 8.5 en 9 mm. Ø

Voor het matten 21 stuks.
Kimtenen: 8 stuks!

Alleen een weerkim, dus geen bodemkim: 1.80 mtr. en 8 mm. Ø
De inslag mand, genoeg voor twee rondes Hollandse eer 7 mm. Ø
eventueel afgeknipte staken. Of voor matten 5 á 6 mm. Ø

Maten:

Bodem Ø 30 cm.

Hoogte 14 cm. binnen gemeten tot aan de rand

Mand boven van staak naar staak Ø 30 cm.!

De stekken van deze mand worden iets aangesneden in het midden (ongeveer 4 cm.) voordat de bodem wordt gevlochten. Dit omdat de stekken zo zwaar zijn.

Door de stekken iets dunner te snijden wordt de bodem beter hol. Vlecht de bodem gepaard uit, maar let op:

De bodemtwijgen worden elke keer aangelegd met de voet en er wordt dus niet top aan top gelegd.

De toppen worden ook niet helemaal uitgevlochten. Tot min. 3 á 4mm.

De voet van elke bodemvlechtteen wordt eerst geschalm, dan wordt de voet met de schalm naar voren in het vlechtwerk geschoven links van een stek. Daarna wordt de schalm over de stek naar rechts gelegd en verder weer

gepaard gevlochten. Probeer deze over de bodem verspreid aan te brengen.

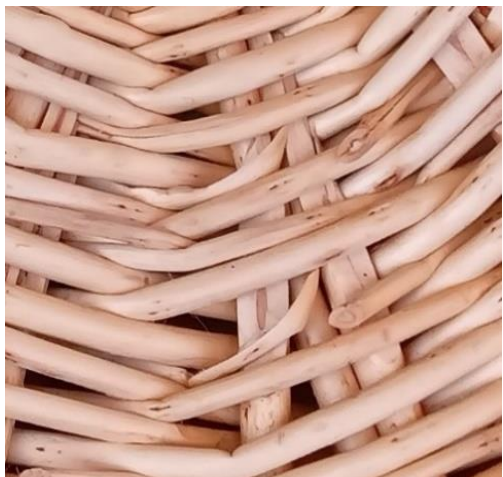
Als de bodem op maat is, worden staken geplaatst. Bij een gematte mand moet er een oneven aantal staken zijn. Dus dan een staak minder plaatsen.

Hierna worden de staken meteen aangeprikt en rechtop gezet. Bind de staken bovenaan bij elkaar.

Er wordt dus geen bodemkim gemaakt maar er wordt meteen met de weerkim, met vier kimtenen begonnen. Drie voor en een achter de staak. Aan beide kanten wordt begonnen.

Zet de bodem met de staken op zijn kant en plaats dan de vier kimtenen in het bodemhout. Drie worden hiervoor aangesneden en in het bodemhout geschoven

links langs de staak.

De vierde wordt gewoon in het bodemhout gestoken tussen twee staken.

Leg eerst vervolgens nummer twee, drie en vier goed naar je toe en leg eerst nummer één voor drie staken langs en achter een.

Vervolgens de andere kimtenen tot

aan de andere helft van de bodem. Herhaal dit met de nieuwe vier kimtenen.

Vlecht dan alle acht kimtenen helemaal uit en zet de staken goed op hun plaats. Sla het werk goed aan. Begin dan met de Hollandse eer. Let goed op dat de mand echt naar binnen wordt gevlochten, dus hou de staken bovenaan bij elkaar. Klop het vlechtwerk goed aan. Bovenaan is de middellijn (tussen de staken gemeten) precies hetzelfde als de bodem. De rand steekt ver uit en daar rust de volgende mand bovenop.

Er wordt geen bovenkim gelegd. Als de hoogte is bereikt, worden de staken achter twee geplaatst en vóór vijf staken. De laatste staken worden afgepend.

Voor de gematte mand geldt dezelfde afmeting en werkwijze.

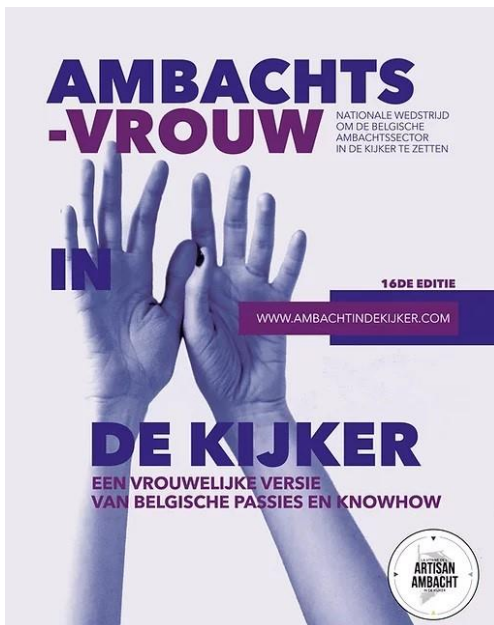

Op dinsdag 21 juni 2022 werd ik samen met mijn man, uitgenodigd op het stadhuis van Leuven; en dit ter gelegenheid van de prijsuitreiking van de 16e editie van "Ambacht in de Kijker".

Sinds 2006 gaat deze nationale wedstrijd op zoek naar ambachtslieden met een hart voor hun vak. Elke ambachtsman/-vrouw met een wettelijke erkenning bij de Commissie Ambachtslieden van de FOD Economie (Federale Overheid Dienst Economie) kan aan deze wedstrijd deelnemen. Voor deze nieuwe editie kwamen alleen vrouwelijke ambacht-ondernemers in aanmerking en werd "Ambacht in de Kijker" tijdelijk omgedoopt tot "Ambachtsvrouw in de Kijker".

Het is een groot project, met dit jaar 210 vrouwelijke deelnemers, om ambachten te promoten en één van de 10 ambassadeurs te worden van het Belgisch vakmanschap. De wedstrijd werd georganiseerd met de steun van de heer David Clarinval, Minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's en in samenwerking met de stad Leuven.

Volgens cijfers van de FOD vertegenwoordigen vrouwen in 2020,

41% van de ambachtelijke beroepen in België.

Om de vertegenwoordiging van vrouwen in deze beroepen aan te moedigen, wilde de wedstrijd dit jaar vrouwelijke ondernemers in de kijker zetten. De organisatie biedt een zekere zichtbaarheid aan de laureaten, want ze worden vermeld in de nationale gids van ambachtslieden die bijna 2000

Belgen uit de ambachtelijke sector telt.

Bovendien worden de 10 winnaars ook ambassadeurs van vrouwen in de ambachtelijke beroepen.

Daarna, tussen 11.30 en 13.00 uur, vond de prijsuitreiking plaats in de Gotische Zaal. De presentatie video's van de tien winnaars werden vertoond en de prijzen uitgereikt door de Minister, David Clarinval, en de voorzitter van het selectiecomité, Hind Rabii. De uiteindelijke uitverkorene van de jury was Charlotte de Bisschop, restauratrice van keramiek en de prijs Parel van de Jury ging naar Soho Francotte voor haar plantaardige lederwaren.

Tijdens de duur van de wedstrijd worden ze met video's, foto's, pers, enz. via verschillende netwerken in de schijnwerpers gezet.
<https://www.youtube.com/watch?v=UW a5W1LzhSU&list=PLsOtQrRWG3JI91 V7h0ySkICuFkncIRxs&index=9>

Nadat we onze fietsen in de ondergrondse parking hadden gestald werden we heel vriendelijk onthaald in de indrukwekkende ontvangstaal van het stadhuis.

Om 10.00 uur werden de laureaten verwacht in de vergaderzaal van het stadhuis voor een ontmoeting met de minister om vrijuit te kunnen spreken over hun ambacht en hun verwachtingen ten aanzien van het label "gecertificeerd ambacht". Ook de minister gaf meer uitleg over zijn toekomstvisie en de projecten die hij tracht te realiseren.

Ter afsluiting van deze ceremonie was er een cocktailreceptie in de ontvangstaal. Wij waren heel blij dat we het "mandenvlechten in België" (<https://www.mandenvlechten.be/nl/>) even in de schijnwerpers mochten plaatsen en hebben beide heel erg genoten van deze dag

Ref : -

<https://www.robtv.be/nieuws/ambacht-in-de-kijker-zet-vakmensen-in-de-schijnwerpers-tonen-dat-daar-toch-wel-wat-bij-komt-kijken-137217> -
https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20220412_94433751 -
<https://www.hln.be/keerbergen/mandenvlechtster-lieve-lieckens-bij-de-laatste-tien-br-voor-nationale-wedstrijd-ambachtsvrouw-in-de-kijker-a0b28d06/> -
<https://www.mandenvlechten.be/nl/galerij/radio-film/> -
<https://www.instagram.com/belgianbaskets/> -
<https://www.facebook.com/GcvMandenvlechten>
 (de links zijn ook op onze website te vinden bij de nieuwsberichten, red.)

Op de camping 't Buuteland aan de Noordkant wonen 59 Oekraïners, voornamelijk moeders met kinderen. In vakantietijd is het leuk om hen met interessante activiteiten te verblijden.

Een groepje kinderen wilde leren te vlechten en zittend op het gras ontdekten ze de wilgentakken van het blad. In een cirkel gingen de takken in de grond en kon het vlechten beginnen.

Na een klein mandje wilden ze een grotere mand vlechten

Na een paar uur waren ze trots op het resultaat : een klein mandje met boog en een grote fruitmand.

Wilgenhut; het begin.

Na het kleine mandje en de grote fruitmand krijgen de Oekraïense

kinderen de smaak te pakken om door te gaan.

Een nog grotere uitdaging wordt een wilgenhut van 100 cm doorsnede en 180 cm hoog.

In Stevensbeek heb ik ruim 100 lange wilgentakken gesnoeid bij Dier en Wei en naar camping 't Buuteland gebracht.

De wilgentakken worden ontdaan van de bladeren en dan maken de kinderen ineen cirkel van 100 cm doorsnede gaten om de wilgentakken in te poten

Dan begint het leren om de wilgentakken tussen de staken te vlechten wat in het begin niet meevalt

Wilgenhut; de laatste loodjes.
Al heel wat dagen zijn er besteed aan de wilgenhut bij de woningen van de Oekraïners.

Voor de bovenkant zijn er nieuwe wilgentakken nodig en die mogen we weer gaan snoeien bij de Bourgondische tuin.

De schapen zijn dol op de takken en die moeten we regelmatig weglokken met een wilgentak
Bij de hut gaat één van de moeders meehelpen om het hoogste werk te vlechten

Tenslotte.

Soms vragen mensen mij waarom ik de publiciteit opzoek met mijn activiteiten voor vluchtelingen zoals vlechten met wilgentenen.

De reden is dat ik zo aandacht kan vragen voor mensen die het beduidend minder hebben dan wij, die in een goed deel van de wereld wonen. Mijn hobby Vlechten gebruik ik dan ook om deze mensen ontspannende activiteiten te bezorgen waardoor het leven er even wat anders uitziet.

Ik hoop dat mijn activiteiten ook anderen ertoe zetten om na te denken wat zij voor vluchtelingen kunnen betekenen, niet alleen voor Oekraïners maar ook in de 50 AZC's.

Het Netwerk, Fabriek Magnifique

Jos van Aarle, Ellen Meuleman

Jos van Aarle maakte deze zomer een fietstocht en trof deze expositie aan. Hij maakte enkele foto's van de objecten en ook van het bord met de uitleg. Omdat het bord op de foto (zie volgende pagina) niet zo goed leesbaar is, staat hieronder de uitleg weergegeven:

Over Het Netwerk

Het Netwerk is gestart in januari 2021, middenin coronatijd. Het project heeft mensen met elkaar verbonden en het samenwerken aan een gezamenlijk doel heeft veel plezier en zingeving opgeleverd.

400 deelnemers.

30 kilometer koord.

Honderden pakketten met wol en breivorken.

Deelnemers tussen 104 en 7 jaar.

210 meter kokerprofiel voor de constructies.

De metalen objecten zijn allemaal gelast door vrijwilligers.

3000 gaten geboord.

3000 schroeven geschroefd.

De expo van Het Netwerk vond plaats tijdens het Festival Fabriek Magnifique in Veghel in juli 2021. Het bestaat uit 8 losstaande objecten, sommige metershoog, die bespannen zijn met de door de deelnemers gemaakte koorden (detailfoto koord op volgende pagina).

'It's all about connecting people'.

Het Netwerk is een project van kunstenaar Carin Simons. Zij organiseert bijzondere sociale projecten die honderden mensen in beweging zetten en met elkaar verbinden. Het Netwerk is hier een prachtig voorbeeld van.

Boekbespreking: Pine Needle basketry

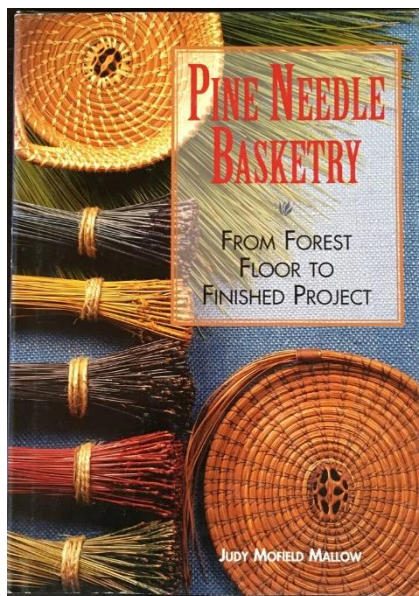
Ellen Meuleman

Op het internet zie je ze weleens voorbijkomen; prachtig vormgegeven en versierde mandjes en andere voorwerpen, gemaakt van lange dennennaalden. Aan de basis ervan ligt de coiling- of wikkeltechniek die we ook kennen van de originele bijenkorven.

Om eens te kijken hoe de dennennaalden precies verwerkt worden tot mooie gebruiksvoorwerpen, heb ik dit boekje gekocht.

Het boek is geschreven door de Canadese Judy Mofield Mallow en voor het eerst uitgegeven in 2001. Het omvat 112 pagina's en heel veel prachtige kleurenfoto's. Dennennaalden worden van oudsher toegepast door de Noord-Amerikaanse inheemse volken, die het benodigde materiaal voor het oprapen hadden in hun leefomgeving. Hoewel niet heel algemeen, kun je ook in ons land dennenbomen vinden met lange naalden. De soorten die inheems zijn in Noord-Amerika worden hier als sierbomen toegepast, al groeien ze dan wat minder goed.

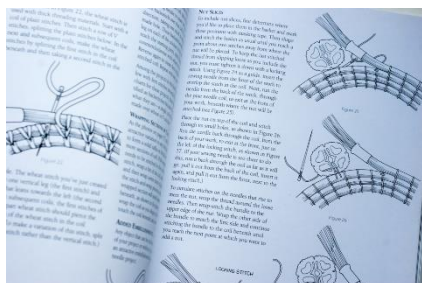
De afgevalen takken met naalden kun je verzamelen en drogen. In bundels gedraaid en niet te warm opgeslagen blijven ze jaren goed. Om ze te verwerken worden ze even geweekt in water en zijn ze weer zacht en soepel.

Het boek laat duidelijk zien hoe je een werkstuk begint en welke gereedschappen je nodig hebt (heel weinig!). Het vastzetten van de bundels naalden kan met allerlei materiaal, zoals nylon, raffia, gewaxt linnen, dun metaaldraad etc. Een ringetje om de goeie bundeldikte aan te houden en een stevige naald en je kan beginnen.

Na het uitleggen van de technieken en een uitgebreide beschrijving van het eerste werkstuk, wordt beschreven hoe je allerlei extra's kan toevoegen. Dat varieert van dennenkegel-handvaten tot plakjes walnoot in het centrum of bewerkte stukjes hout.

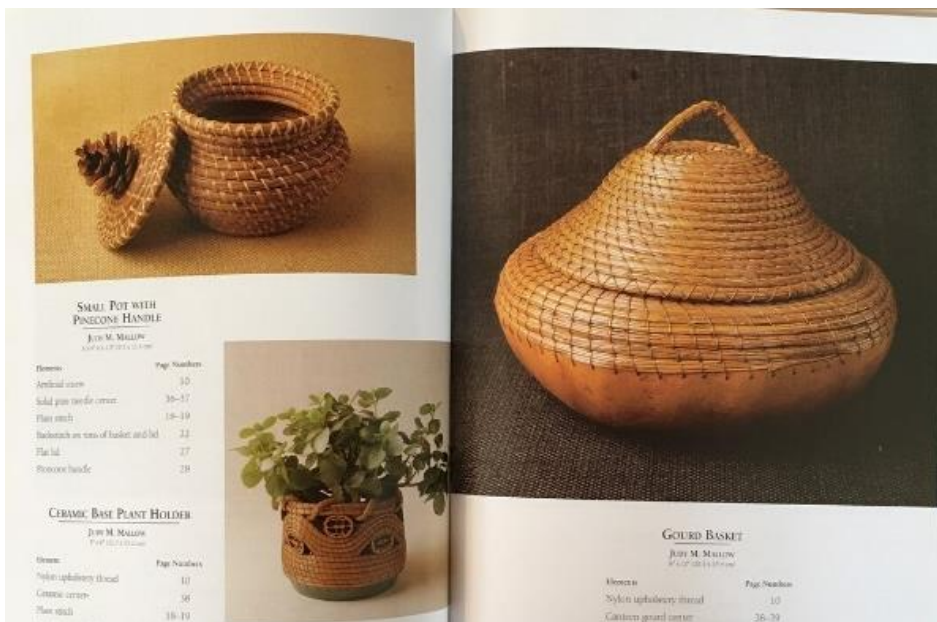
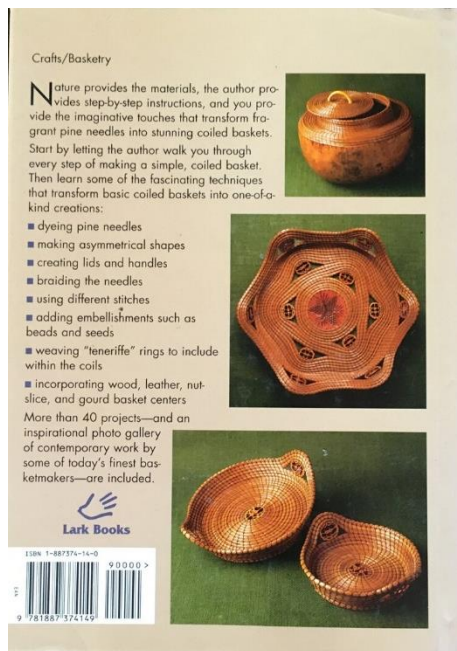
Hengsels en handvaten kun je ook vlechten van dennennaalden en weer invoegen.

Ook het verven van de naalden wordt beschreven, waardoor ook kleurige mandjes kunnen worden gemaakt. Al kun je door de keuze van het garen natuurlijk ook al veel kleur toevoegen. Nu kun je eigenlijk alles maken en geeft het boek een 40-tal projecten ter inspiratie. De maten, materialen en paginanummers waar je de benodigde info kan vinden, is bij ieder project toegevoegd.

Achterin het boek staat een lijst met de gebruikte soorten dennenbomen. Dan valt meteen op dat er met erg lange naalden wordt gewerkt. De kleinste zijn rond de 10 centimeter, maar 30 cm is geen uitzondering. Dergelijke lange naalden ga je hier niet vinden, maar met kortere naalden is de techniek ook goed te gebruiken. Het kost wel meer tijd omdat je vaker nieuwe naalden moet toevoegen.

Dus nu maar op zoek in het bos.....

Een mandje van dennennaalden

Ellen Meuleman

Enthousiast geworden door het boekje, wilde ik het vlechten met dennennaalden weleens uitproberen. Ik woon in een bosrijke omgeving, dus het vinden van geschikte naalden moest niet al te moeilijk zijn. Dat was het ook niet, alleen vond ik ze niet in het bos maar in een plantsoentje in een dorp verderop; een groepje Corsicaanse dennen met een naaldlengte van ongeveer 12 centimeter. Dat was niet zo lang als de meeste naalden in het boek, maar goed genoeg voor een eerste experimentje. Er lagen genoeg afgevalen takjes met min of meer gedroogde naalden eraan op de grond voor een eerste probeersel naar mijn idee. Thuis heb ik ze eerst in een badje met sop gelegd (hondenpoep enzo) en daarna gedroogd. Om ze daarna weer soepel te krijgen was even in water leggen al genoeg. Wat linnen garen, een stompe naald en een licht uitgeboorde houten kraal en ik kon beginnen.

Een beginnetje was gauw gemaakt; het vergde wat oefening om de kraal mooi op het beginstuk te houden en steeds voldoende naalden erin te

stoppen om het werk gelijkmatig te krijgen

Het vormgeven van het mandje is eigenlijk niet zo moeilijk. Als je vindt dat de bodem groot genoeg is, leg je de strengen niet meer langs elkaar maar op elkaar en werk je vanzelf omhoog.

De techniek is niet moeilijk, het werken eraan eigenlijk wel rustgevend en het resultaat inspirerend genoeg om nog eens wat meer naalden te verzamelen voor een nieuw werkstuk.

Wie kent de gevlochten rolstoel?

Jos Smits, Ellen Meuleman

Stoelenvlechter Jos Smits kreeg een gevlochten rolstoel aangeboden voor reparatie; iets wat hij nog nooit gezien had. De eigenaars hadden de stoel op de vlooiemarkt gekocht met een kapotte zitting en zonder rubberen banden. Jos probeerde er wat over te vinden, maar heeft alleen de straat gevonden in Brussel, welke op de rolstoel vermeld stond: 16 rue victor allerp, latero cycle ,apilottier

Wie kan de redactie wat meer over deze bijzondere stoel vertellen? We horen het graag.

Kennis maken met het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland (KIEN)

Laura Minderhoud

Sinds kort hebben we een nieuwe website van de Vereniging van Vlechters.

Ter introductie staat:

“De Vereniging van Vlechters maakt deel uit van de Nationale Inventaris Immaterieel Cultureel Erfgoed Nederland.”

Dit kenniscentrum staat ook bekend als het KIEN: Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland.

De vereniging maakt al deel uit van deze inventaris sinds 2014 en sindsdien wordt er samengewerkt aan borging van de kennis over vlechten. Het nieuwe bestuur gaat zich ook hierin verdiepen om te onderzoeken op welke manier(en) de vereniging en de individuele leden/vlechters het borgen van kennis weer verder kunnen vormgeven.

In dit bulletin deel 1 van dit onderzoek: de kennismaking met het KIEN Het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland is het landelijk instituut in Nederland voor de cultuur van het dagelijks leven en het immaterieel erfgoed.

Het kenniscentrum werd in 1984 opgericht als het Informatiecentrum Volkscultuur vanuit het Beraad voor het Nederlands Volksleven en het Volkskundig Genootschap. Het informatiecentrum had als belangrijkste taak het beantwoorden van vragen over volkscultuur.

In 1991 werd de naam veranderd in Nederlands Centrum voor Volkscultuur om aan te geven dat het accent van de werkzaamheden werd verlegd. De naam werd in 2011 uitgebreid tot 'Nederlands Centrum voor Volkscultuur en Immaterieel Erfgoed'.

KENNISCENTRUM
IMMATERIEEL
ERFGOED
NEDERLAND

Het Verdrag ter Bescherming van het Immaterieel Cultureel Erfgoed van 2003 werd door Nederland uiteindelijk in 2012 ondertekend.

Vanaf deze ondertekening is KIEN belast met de implementatie van de Unesco Conventie Veiligstellen van het Immaterieel Cultureel Erfgoed. Het kenniscentrum brengt het Verdrag in de praktijk en heeft hiermee vanaf 2012 een nieuwe kerntaak gekregen

Organisaties en gemeenschappen kunnen in Nederland hun tradities voordragen voor de Inventaris Immaterieel Cultureel Erfgoed Nederland. Deze inventaris kan een hulpmiddel zijn om gemeenschappen en organisaties te steunen bij het levensvatbaar houden van hun traditie. Het Kenniscentrum is onderdeel van het Nederlands Openluchtmuseum en wordt gesubsidieerd door het ministerie van OCV

De taken van het KIEN

Het huidige Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland stelt zich ten doel de Nederlandse volkscultuur en het immaterieel erfgoed te versterken. Het brengt het Verdrag ter Bescherming van het Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Unesco in praktijk.

Het ontplooit activiteiten gericht op behoud, beheer en ontwikkeling van het immaterieel erfgoed in Nederland. Het adviseert overheden over volkscultuur en immaterieel erfgoedbeleid en stimuleert het debat daarover.

De drie primaire taken van het KIEN bestaan daarmee uit twee interne taken en een maatschappelijke taak: Erfgoedzorg en kennisontwikkeling en algemene informatievoorziening en het stimuleren van het maatschappelijke debat

Erfgoedzorg

Het KIEN helpt beoefenaars van immaterieel erfgoed met het ontwikkelen, promoten en doorgeven (borgen) van hun immaterieel erfgoed. Hieronder valt onder andere de Inventaris Immaterieel Erfgoed Nederland.

Kennisontwikkeling

Het KIEN stimuleert kennisontwikkeling ten behoeve van de praktijk van de borging van immaterieel erfgoed in Nederland.

Maatschappelijke taken

Het KIEN adviseert overheden over immaterieel erfgoed en stimuleert het nationale debat daarover. Het voert een actief mediabeleid ten behoeve van de bewustwording van het belang en de waarde van immaterieel erfgoed.

Sinds 10/10/2010 vallen Bonaire, Sint-Eustatius en Saba ook onder het Nationale Commissie UNESCO van Nederland. In dat kader werken ze samen met KIEN aan de implementatie van de Conventie op de eilanden. Door deze samenwerking is er ook een website Immaterieel Cultureel Erfgoed Bonaire (ICEB) mogelijk geworden.

Oproepje

Paard gezocht: wie heeft er voor mij een paard te koop? Voor het bewerken van vers hout zoek ik een schaafbok. Die is ook bekend onder de term shaving horse, Schnitzbank.

Barbara Mahler
Lhee 16
7991 PE Dwingeloo
0521 345448
www.detakkenvrouw.nl

Activiteiten

September

23, 24 en 25 september Saul en vie, Montquitin, België, www.saulenvie.be
24-25 september Ambacht in Beeld, Amsterdam
 www.ambachtinbeeldfestival.nl

Oktober

1 en 2 oktober Fête de l'Osier et de la Vannerie Française. Domaine Saint
 Germer - Reilly
2 en 3 oktober Fira dell cistell, Markt, Salt, Gerona, Spanje
 <https://www.firadelcistell.cat/>
21-23 oktober Slag om Grolle. 17^e eeuws re-enactment spektakel met oude
 ambachten naast het strijdtoneel.

Weet je zelf evenementen in binnen- of buitenland, geef het door aan de redactie

Cursusleiders

Opgeven nieuwe cursusleiders: alchemilla@live.nl.

Verdere gegevens over cursussen en workshops: opvragen bij de cursusleiders zelf.

Piet Antonis, Bergeijk	06-22308588	
Lydia Bamps, Geetbets (Be)	+32 (0)477-330250	www.mandenmakerijcattelant.be
Jeanny Bouwen, Geel (Be)	+32-(0)14-220946	www.deratelaar.be
Johnny Ceyskens, Lummen (Be)	+32 (0)495-873003	www.wilgen.be
Jac de Cock, Stevensbeek	0485-382570	jac_de_cock@hotmail.com
Harry Enzerink, Hengelo 	06-21966155	h.enzerink@hotmail.com
Jannie Hakman	06-11076447	www.vlechterijvinkenslag.nl
Rob van Hernen, Hattem 	06-30201117	korfinkershop.eu
Ton Kooijmans, Schijndel	073-5476496	tonkooijmans@gmail.com
Lucienne Kramer, Enkhuizen	0228-318622	hansenluciennekramer@ziggo.nl
Mieke Langenhuizen, Veldhoven	06-21828312	www.wilgennest.nl
Peter Lavrijssen, Reusel	0497-643712	peterlavrijssen@hetnet.nl
Gerda Legrand, Kluisbergen (Be)	+32 (0)472-364763	www.vlechtatelier.be
Lieve Lieckens, Keerbergen (Be)	+32 (0)486-455507	www.mandenvlechten.be
Barbara Mahler, Dwingeloo	06- 16650989	www.detakkenvrouw.nl
Ingrid Reinhoud, Maastricht <u>stro</u> 	06-506 13000	www.ingrids-handen.nl
Hendrik Ruitenbeek, Herveld Zuid	06-36449925	hendrik.ruitenbeek@tele2.nl
Stichting 'T Riem, Horssen Piet Coppens, Jozef Wiegers	0487-541501	www.hetriem.nl
José Schilder en Jan de Vos, Zuidschermmer	072-5038123	www.mandenmakerij.nl
Piet-Hein Spieringhs, Driebergen- Rijsenburg	0343-756348	www.vlechterij.nl
Truus Stol, Ingen	0344-602856	fruithofje@xs4all.nl
Rien Stuijts, Zundert 	06-49628425	www.destoelenmatter.nl
Rob Triest, Schokland <u>stro</u> 	06-20383448	irtriest@hotmail.com
Anja van de Veer, Dalen Mudz Vlechtwerk	06-1045 1371	www.mudz.nl
Ineke Visser, Ammerstol	0182-352913	www.wilgenteenvlechten.nl
Henk Ziel, Raalte	06-22563020	henkziel100@gmail.com
Museum Eynderhoof, Nederweert- Eind	06-16779805	astridkinebanian@gmail.com
Nat.Vlechtmuseum, Noordwolde	0561-431885	www.vlechtmuseum.nl

